

STRESZCZENIE ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

„POZYCJA PRAWNA WIERZycIELA

W EGZEKWOWANIU OBOWIĄZKÓW ADMINISTRACYJNOPRAWNYCH”

AUTORSTWA MGR. PIOTRA ŚWIERCZYŃSKIEGO

NAPISANEJ POD KIERUNKIEM DR. HAB. PIOTRA SZRENIAWSKIEGO, PROF UMCS

Głównym celem badań podjętych w pracy stała się próba identyfikacji i analizy pozycji prawnej wierzyciela w realizowaniu obowiązków stricte administracyjnoprawnych. Analiza pozycji prawnej wierzyciela objęła głównie poziom regulacji prawnych rangi ustawowej i wykonawczej jednakże łącznie z ich odniesieniem do uregulowań rangi konstytucyjnej i prawno międzynarodowej. Ponadto przedmiotem analizy uczyniono aksjologiczne podstawy, a także historyczne determinanty wykreowania pozycji prawnej wierzyciela w obowiązującym kształcie prawnym. Obszarem badań uczynione zostały trzy kluczowe kwestie, sprowadzające się do określenia podmiotowości prawnej wierzyciela, odniesienia tejże podmiotowości do odpowiedzialności za wyegzekwowanie obowiązków o charakterze administracyjnoprawnym oraz do zagadnienia wartościowania pozycji prawnej wierzyciela.

W ramach rozprawy podjęto próbę udowodnienia następujących trzech tez badawczych. Po pierwsze, w porządku prawa polskiego brak jest jednorodności w odniesieniu do pozycji prawnej wierzyciela. Pozycja ta jest bowiem wielowymiarowa, kształtująca się odmiennie na różnych etapach postępowania egzekucyjnego w administracji, a także w innych postępowaniach, w których wierzyciel incydentalnie bierze udział jako ich uczestnik. Pozycja ta prezentuje się także dynamicznie w odniesieniu do różnych podmiotów i uczestników administracyjnego postępowania egzekucyjnego i to zarówno w aspekcie materialnym, jak i proceduralnym. Po drugie, pozycja prawna wierzyciela poddawana jest wartościowaniu, w efekcie którego zajmuje on bądź to pozycję uprzywilejowaną, bądź równorzędną bądź też podporządkowaną względem pozostałych uczestników obrotu prawnego. Wreszcie po trzecie pozycja prawna wierzyciela jest ściśle powiązana z rodzajem, przedmiotem i źródłem obowiązku, którego wyegzekwowania wierzyciel dochodzi.

W ramach rozprawy podjęto próbę zdefiniowania pojęcia wierzyciela dochodzącego wykonania obowiązków o charakterze administracyjnoprawnym. Następnie opisano proces historyczny, w ramach którego ukształtowana została instytucja wierzyciela. W dalszej

kolejności ukazano jego pozycję w wymiarze aksjologicznym. Następnie przeprowadzono analizę zagadnienia podmiotowości prawnej wierzyciela, rozpatrując ją w aspekcie podmiotowości prawnej, podmiotowości w stosunku prawnym i w sytuacji prawnej oraz podmiotowości w administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym. Analizie poddano również pojęcie obowiązku administracyjnoprawnego, wyodrębniając je z grona innych obowiązków oraz dokonując jego szczegółowej kategoryzacji a także rozpatrując jego byt, począwszy od jego wygenerowania aż do wygaśnięcia. Wreszcie realizując cel rozprawy, ukazano proces wartościowania pozycji prawnej wierzyciela, wskazując, w jakich momentach i względem jakiego podmiotu staje się ona uprzywilejowana, równorzędna lub podporządkowana.